

**Preventie en
vroegtijdige opsporing
van darmkanker**

Oncologisch centrum

**Preventie en
vroegtijdige opsporing
van darmkanker**

Inhoud

Screening	4
Wie heeft een verhoogd risico?	5
Is dikkedarmkanker erfelijk?	5
Hoe wordt darmkanker opgespoord?	6
Hoe kan u darmkanker voorkomen?	7
Contact	8

Darmkanker is een van de dodelijkste en meest voorkomende kankers. Gelukkig kan u de ziekte gemakkelijk in een vroeg stadium opsporen en behandelen.

Screening

In onze samenleving is dikkedarmkanker bij vrouwen de meest voorkomende kanker na borstkanker. Bij mannen is dit de derde meest voorkomende kanker.

Elk jaar worden ongeveer 8.500 nieuwe gevallen van darmkanker vastgesteld in België.

In het AZ Sint-Lucas willen wij ook de nodige aandacht schenken aan de tijdige opsporing en de preventie van dikkedarmkanker. Deze tumor voldoet immers aan alle voorwaarden om tijdig opgespoord te kunnen worden.

Darmkanker blijft heel lang onder de radar. Indien darmkanker in een vroegtijdig stadium wordt vastgesteld, is er 95% kans op genezing. Darmkanker ontstaat steeds uit poliepen die na verloop van tijd kunnen uitgroeien tot een kwaadaardig gezwel. Poliepen en vroegtijdige darmkanker veroorzaken geen klachten. Bij gevorderde darmkanker ontstaan er klachten zoals buikpijn, krampen, bloed in de stoelgang, aanslepende diarree, constipatie of een vals gevoel van stoelgangsdwang.

Wie heeft een verhoogd risico?

Het risico om darmkanker te krijgen bedraagt 5% bij de algemene populatie. Tal van factoren kunnen dat risico verhogen. Op sommige risicofactoren heeft u geen vat.

- ⤿ Het risico op darmkanker stijgt aan de leeftijd van 50 jaar.
- ⤿ Mannen lopen een iets groter risico dan vrouwen.
- ⤿ Eén op vijf patiënten is erfelijk of familiaal belast.
- ⤿ Personen die lijden aan chronische darmziekten zoals Crohn of colitis ulcerosa hebben een hoger risico op darmkanker.
- ⤿ Darmkanker in de voorgeschiedenis verhoogt het risico op her-vallen.

Is dikkedarmkanker erfelijk?

Bij ongeveer een vijfde van de dikkedarmkankers gaat het om een familiale vorm van dikkedarmkanker. Dit gaat om families waarbij sporadisch darmkanker vaker voorkomt dan normaal. In dit geval is een coloscopie aangewezen. De leeftijd om van start te gaan is afhankelijk van uw familiale belasting.

Bij 1/20 van de darmkankers gaat het om een erfelijke variant waarbij zeer nauwe opvolging is aangewezen.

Hoe wordt darmkanker opgespoord?

Er zijn verschillende testen die kunnen gebruikt worden om dikkedarmkanker op te sporen.

Mensen jonger dan 40 jaar krijgen zelden dikkedarmkanker. Ervaring leert ons dat de frequentie van darmkanker snel toeneemt vanaf de leeftijd van 50 jaar.

We raden dan ook aan om vanaf deze leeftijd te starten met de screening (opsporing).

Het kwaadaardige gezwel ontstaat bijna altijd uit een goedaardige poliep aan de binnenkant van de dikke darm. Het lijkt op een bloemkooltje, maar is een hoopje cellen dat wat sneller groeit dan normaal. Niet alle poliepen eindigen in een levensbedreigende tumor. 90% blijft klein en onschuldig. De overige 10% blijft groeien en een vierde van die grotere poliepen verziekt. Een poliep doet er acht tot tien jaar over om uit te groeien tot een kwaadaardige kanker.

Opsporen hoeft niet meteen met een inwendig onderzoek. De poliepen bevatten fijne bloedvaatjes. Die zijn zo gevoelig dat ze gemakkelijk beschadigd raken en bloed verliezen, bijvoorbeeld als er stoelgang langs schuurt. Bovendien bloeden poliepen steeds vaker naarmate ze groter en risicovoller worden.

Deze gegevens waren de basis voor de iFOB-test. Dit is een eenvoudige test waarmee artsen in uw ontlasting op zoek gaan naar menselijke hemoglobine. Dit eiwit zit alleen in menselijk bloed en niet in het vlees dat u de voorbije dagen at. Artsen kunnen zo een betrouwbare selectie maken van mensen die wellicht poliepen hebben en die ze verder moeten onderzoeken.

Een afwijkende test betekent niet noodzakelijk dat u darmkanker heeft. Het bloed kan ook komen van een onschuldig wondje in uw darmen of van aambeien. Onderzoek door een maagdarmspecialist is wel aangegeven.

Bij de familiale vorm van darmkanker, dus wanneer darmkanker voorkomt bij minstens één eerstegraads familielid, moet men niet deelnemen aan het bevolkingsonderzoek. Gezien het groter risico op poliepen en darmkanker dient er bij deze groep mensen verder onderzoek te gebeuren door middel van een coloscopie.

Bevolkingsonderzoek

In Vlaanderen krijgen alle 50- tot 74-jarigen sinds eind 2013 om de twee jaar een testkit in de bus waarmee ze een staaltje van hun stoelgang kunnen nemen die ze vervolgens moeten opsturen voor analyse. Het deelnamepercentage bedraagt momenteel slechts 50%.

Hoe kan u darmkanker voorkomen?

Door deel te nemen aan het bevolkingsonderzoek of door middel van een coloscopie, indien u familiaal belast bent, kunt u darmkanker helpen voorkomen. Een gezonde levensstijl is ook belangrijk:

- Stop met roken.
- Beweeg minstens een half uur per dag.
- Wees matig met alcohol.
- Zorg voor een gezond lichaamsgewicht.
- Eet gezond.

Contact

- ↪ **Coördinator digestieve oncologie** T 050 36 51 55
dr. Annelies Holvoet
- ↪ **Gastro-enterologie** T 050 36 51 55
prof. dr. Joris Arts
dr. Sofie Decock
dr. Annelies Holvoet
prof. dr. Philippe Van Hootegem
- ↪ **Abdominale chirurgie** T 050 36 51 10
dr. Jean Marc Gillardin
dr. Henk Thieren
- ↪ **Vaatchirurgie** T 050 36 51 10
(plaatsen poortkatheter)
dr. Valerie Coppin
dr. Herman Tubbax
- ↪ **Radiotherapie** T 050 36 53 70
dr. Isabel Hutsebaut (toegelaten arts)
- ↪ **Verpleegkundigen digestieve oncologie**
mevr. Sandy De Gryse
mevr. Tania Maerten (coördinator) T 050 36 90 57
- ↪ **Oncologisch dagziekenhuis** T 050 36 90 51
- ↪ **Studiecoördinator oncologie** T 050 36 90 57
mevr. Tania Maerten
- ↪ **Psycholoog** T 050 36 58 11
mevr. Isabel Depickere

e-mail: digestieve.kliniek@stlucas.be

algemeen ziekenhuis **sint-lucas** vzw
sint-lucaslaan 29, 8310 brugge > T 050 36 91 11 > F 050 37 01 27
info@stlucas.be > www.stlucas.be

Volg ons op sociale media

 www.facebook.com/AZ.Sint.Lucas.Brugge

 [@StLucasBrugge](https://twitter.com/StLucasBrugge)

 [AZ Sint Lucas Brugge](https://plus.google.com/AZ.Sint.Lucas.Brugge)